

**2010 METŲ LIETUVOS MOKSLEIVIŲ ISTORIJS OLIMPIADOS
„NUO STEIGIAMOJO IKI ATKURIAMOJO SEIMO: DVI LIETUVOS
RESPUBLIKOS XX AMŽIUJE“
III –OJO ETAPO UŽDUOTYS**

DALYVIO (-ĖS) KODAS :

REZULTATŲ LENTELĖ

PILDO VERTINTOJAI

	I dalis	II dalis	III dalis	IV dalis	Iš viso	Parašas
I vertintojas						
II vertintojas						
Galutinis rezultatas						

I DALIS

Atlikdami testo užduotis, savo pasirinktų atsakymų variantų raides rašykite į lentelę esančią žemiau užduočių. Į klausimus nuo 1 iki 32 yra tik po vieną teisingą atsakymą. (iš viso 32 taškai)

<p>1. Kuris iš išvardintųjų Pirmosios Lietuvos Respublikos politinių veikėjų buvo išrinktas į visus demokratinius Seimus?</p> <p>A Ernestas Galvanauskas. B Juozas Pajaujis. C Jeronimas Plečkaitis. D Augustinas Voldemaras.</p>	<p>2. Pagal 1939 m. visuotinį Lietuvos gyventojų surašymą, be Vilniaus ir Klaipėdos kraštų, tarp visų gyventojų žydai sudarė:</p> <p>A apie 7 nuošimčius; B apie 8 nuošimčius; C apie 9 nuošimčius; D apie 10 nuošimčių.</p>	<p>3. Siena tarp Lietuvos ir Latvijos valstybių buvo nustatyta pagal abiejų valstybių sutartį, pasirašytą:</p> <p>A 1919 m.; B 1920 m.; C 1921 m.; D 1922 m.</p>
<p>4. XX a. 3-ojo dešimtmečio pabaigoje Lietuvos gyventojai daugiausiai emigravo į:</p> <p>A Australiją; B Didžiąją Britaniją; C JAV; D Lotynų Ameriką.</p>	<p>5. 1934 m. Lietuvos valstybės perversmo organizatoriai buvo:</p> <p>A Juozo Pajaujo šalininkai; B Krikščionys demokratai; C Plečkaitininkai; D Voldemarininkai.</p>	<p>6. Pirmosios Lietuvos Respublikos laikotarpiu jausias Lietuvos užsienio reikalų ministras buvo:</p> <p>A Petras Klimas; B Stasys Lozoraitis; C Juozas Urbšys; D Augustinas Voldemaras.</p>
<p>7. Pirmosios Lietuvos Respublikos pradžioje be Žydų reikalų ministerijos šalyje kuri laiką kita tautinė mažuma turėjo savo ministrą be portfelio. Ši tautinė mažuma buvo:</p> <p>A gudai; B lenkai; C ukrainai; D vokiečiai.</p>	<p>8. Pirmojoje Lietuvos Respublikoje vienintelis rusų atstovas buvo išrinktas į:</p> <p>A Steigiamąjį Seimą; B I Seimą; C II Seimą; D III Seimą.</p>	<p>9. Vienintelis IV Seimo narys, sulaukęs Antrosios Lietuvos Respublikos atkūrimo:</p> <p>A Cezaris Graužinis; B Alfonsas Pimpė; C Konstantinas Šakenis; D Jonas Viliušis.</p>
<p>10. 1922 m. pabaigoje I seime renkant Lietuvos Prezidentu A. Stulginskį, prieš tai Seimo didžiosios partijos realiu kandidatu užimti šį postą laikė:</p> <p>A Feliciją Bortkevičienę; B Joną Basanavičių; C Kazį Grinių; D Antaną Smetoną.</p>	<p>11. Kuri iš šių koncentracijos ar priverčiamojo darbo stovyklų anksčiausiai buvo įkurta A. Smetonos valdomoje autoritarinėje Lietuvoje ?</p> <p>A Dimitravo. B Pabradės. C Varnių. D Zarasų.</p>	<p>12. Kurios sporto šakos Lietuvos moterų rinktinė 1938 m. Romoje iškovojo Europos čempionato sidabro medalius?</p> <p>A Krepšinio. B Rankinio. C Tinklinio. D Žolės riedulio.</p>

<p>13. 1924 m. gegužės 8 d. Paryžiuje konvenciją dėl Klaipėdos krašto perdavimo Lietuvai pasirašė vyriausybės atstovai iš Anglijos, Prancūzijos, Italijos ir:</p> <p>A Japonijos; B JAV; C SSRS; D Vokietijos.</p>	<p>14. Pirmojoje Lietuvos Respublikoje daugiausiai kartų skirtingiems Lietuvos Respublikos ministrų kabinetams vadovavo:</p> <p>A Ernestas Galvanauskas; B Antanas Merkys; C Vladas Mironas; D Augustinas Voldemaras.</p>	<p>15. Pirmajame Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos posėdyje 1990 m. kovo 10 d. pirmininkavo:</p> <p>A Algirdas Brazauskas; B Juozas Bulavas; C Česlovas Juršėnas; D Vytautas Landsbergis.</p>
<p>16. 1989 m. Lietuvoje savo transliacijas pradėjusi pirmoji komercinė radijo stotis:</p> <p>A Laisvoji banga. B M-1; C Opus 3; D Radiocentras;</p>	<p>17. 1993 m. į apyvartą įvesto lito didžiausias banknoto nominalas tais metais buvo šios vertės:</p> <p>A 50 litų; B 100 litų; C 200 litų; D 500 litų.</p>	<p>18. Pirmasis Lietuvos krepšininkas 1989 m. debiutavęs NBA čempionate:</p> <p>A Artūras Karnišovas; B Rimas Kurtinaitis; C Šarūnas Marčiulionis; D Arvydas Sabonis.</p>
<p>19. Pasirinkite teisingą 1988 - 1993 m. įvykių chronologinę seką: 1. Lietuvoje lankėsi popiežius Jonas Paulius II 2. referendume priimta dabartinė Lietuvos Respublikos Konstitucija 3. Sąjūdžio remti kandidatai Lietuvoje laimėjo daugiausiai vietų TSRS liaudies deputatų rinkimuose 4. Vilniaus sporto rūmuose įvyko steigiamasis Sąjūdžio suvažiavimas.</p> <p>A 1342; B 2341; C 3421; D 4321.</p>	<p>20. 1991 m. sausio įvykių metu Vilniuje sovietų kariuomenė neužėmė:</p> <p>A Aukščiausiosios Tarybos rūmų; B Spaudos rūmų; C Televizijos bokšto; D Televizijos ir radijo komiteto pastato.</p>	<p>21. 2001 m. gyventojų surašymo duomenimis gausiausia tautinė mažuma Lietuvoje buvo:</p> <p>A baltarusiai; B lenkai; C rusai; D žydai.</p>
<p>22. Kuriai užsienio šaliai 1930 m. balandžio 12 d. buvo perduotas Lietuvos degtukų gamybos ir prekybos monopolis?</p> <p>A Danijai. B Latvijai. C Švedijai. D Vokietijai.</p>	<p>23. Į kurią Skandinavijos šalį 1919 m. Lietuvos jaunimas važiavo studijuoti ir įgyti agronomo specialybės ?</p> <p>A Daniją. B Islandiją. C Norvegiją. D Švediją.</p>	<p>24. Kurios užsienio šalies įstatymai tapo pagrindu Pirmojoje Lietuvos Respublikoje priimant skerdyklų ir mėsos priežiūros bei mėsos ir jos dirbinių eksporto kontrolės įstatymus ?</p> <p>A Anglijos. B Latvijos. C Švedijos. D Vokietijos.</p>

<p>25. Kuris Lietuvos garbės konsulas Lietuvą 1937 m. pavadino „Baltojo riterio šalimi po mėlynu dangumi“?</p> <p>A Erlandas Erlandsonas. B Robertas Gyldentorpas. C Ragnaras Oleris. D Gustavas Adolfas Ringas.</p>	<p>26. Danų pastoriaus Mogens Srungės knyga (išleista 1938 m.) apie Lietuvą vadinosi:</p> <p>A „Lietuva. Bundanti tauta“; B „Lietuvių menas“; C „Lietuviškos studijos“; D „Lietuvių tauta ir jos kalba“.</p>	<p>27. „<i>Piliečiams laiduojama teisė laisvai vienytis į bendrijas, politines partijas ar asociacijas [...]</i>“ (1992 m. LR Konstitucija, 35 str.)</p> <p>Kuri iš nurodytų partijų išsikūrė 2000-2004 m. laikotarpiu?</p> <p>A Darbo partija. B Lietuvos lenkų rinkimų akcija. C Lietuvos liberalų sąjunga. D Tautos prisikėlimo partija.</p>
<p>28. „<i>Valstybė pripažįsta tradicines Lietuvoje bažnyčias bei religines organizacijas [...]</i>“ (1992 m. LR Konstitucija, 43 str.).</p> <p>Kiek tradicinių bažnyčių pripažįsta Lietuvos valstybė, remiantis 1995 m. LR religinių bendruomenių ir bendrijų įstatymu?</p> <p>A dvi. B tris. C šešias. D devynias.</p>	<p>29. „<i>Seimo nario įgaliojimai nutrūksta, kai: 1) pasibaigia įgaliojimų laikas; 2) jis miršta; 3) atsistatydina; [...] 4) pripažįstamas neveiksniu</i>“ (1992 m. LR Konstitucija, 63 str.).</p> <p>Kuris konstitucinis seimo nario įgaliojimų baigties atvejis (iš paminėtųjų) Antrojoje Lietuvos Respublikoje dar nebuvo praktikuotas?</p> <p>A 1. B 2. C 3. D 4.</p>	<p>30. Kuris dabartinis seimo narys yra tikra Lietuvos parlamentarizmo istorijos legenda – buvo išrinktas į visus seimus nuo 1990 m. Atkuriamojo seimo iki dabartinio 2008-2012 m. kadencijos seimo?</p> <p>A Česlovas Juršėnas. B Vytautas Landsbergis. C Kazimiera Prunskienė. D Aloyzas Sakalas.</p>
<p>31. Kuris politinis SSRS darinys 1990 m. gegužės 31 d. pirmasis pripažino 1990 metų kovo 11-osios Lietuvos Respubliką?</p> <p>A Kazachstanas. B Latvija. C Moldova. D Rusija.</p>	<p>32. Antrojoje Lietuvos Respublikoje yra 7:</p> <p>A apskritys; B ministerijos; C NATO karinės bazės; D vyskupijos.</p>	

Atsakymai

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32

II DALIS

Remdamiesi šaltiniuose A, B, C, D, E pateikta informacija bei savo žiniomis, atsakykite į klausimus.
(iš viso 42 taškai)

Šaltinis A

Prisiimdamas dėl minėto perversmo visą kaltę ant savęs, jaučiuos neištesėjęs to pasitikėjimo, kuris man buvo tuo metu partijos suteiktas, ir todėl šiuo prašau Centro Komitetą paleisti mane iš Centro Komiteto narių tarpo, lygiai ir iš Seimo narių tarpo, patiekiant Seimui mano atsisakymą, kuris yra Centro Komitete. Su aukšta draugiška pagarba.

Ištrauka iš Mykolo Sleževičiaus laiško

Šaltinis B

Baigiant „Ašies“ veiklos Klaipėdoje temą, galima pridurti, jog paskutinio numerio „Bendras žygis“ išleidimas kartu reiškė ir keletą mėnesių veikusio triumvirato bei Lietuvių aktyvistų sąjūdžio iširimą. Galutinai bendradarbiavimas nutrūks gen. J. Černiui suformavus naują vyriausybę. Nuo tada „Ašies“ veiklos pagrindiniu centru tapo Kaunas, kuriame, anot Andriaus Valucko „nuo 1938 m. pabaigos, teko turėti daug bendrų posėdžių su krikdemų veikėjais ir nebuvo klausimo, kuriuo nebūtų buvę galima susitarti“.

Istoriko nuomonė

Šaltinis C

Seimo frakcijų nemokėjimas tarpusavyje susitarti, destruktivus Seimo darbas liudijo, kad ką tik susikūrusi Lietuvos valstybė išgyveno gilią krizę, į kurią buvo eita palaipsniui ir nuosekliai. Pažymėtina, kad Seimo nekonstruktivus darbas tiesiogiai prisidėjo prie parlamento kaip institucijos diskreditavimo parlamentarizmo tradicijų stokojančioje ką tik nepriklausomybę paskelbusioje demokratinėje Lietuvos Respublikoje. Tarp opozicijos iškilo net valstybinio perversmo rengimo idėja. Tautos pažangos vadai Antanas Smetona, Augustinas Voldemaras ir Vincas Krėvė-Mickevičius perversmo planui įgyvendinti Lietuvoje paramos ėmė ieškoti iš Lietuvoje akredituotų svetimos valstybės diplomatų.

Ištrauka iš knygos: „Didysis Lietuvos parlamentarų biografinis žodynas“

Šaltinis D

Surinkę pakankamai medžiagos apie žalingą tautai ir valstybei valstiečių liaudininkų ir krikščionių demokratų veiklą ir konstatavę, kad Lietuvos valstiečių liaudininkų ir krikščionių demokratų partijos skleidžia nerimą, kursto gyventojus prieš esamą vyriausybę, tiek gyvu žodžiu, tiek platindamos per savo spaudos skyrius ir per savo patikimus asmenis įvairius kurstančio pobūdžio atsišaukimus, ragindamos ūkininkus tęsti toliau priešintis valdžios atstovams, Vidaus Reikalų Ministerijos organai kreipėsi į karo komendantą, kuris, remdamasis Ypatingais Valstybės Apsaugos įstatais, valstiečių liaudininkų ir krikščionių demokratų partijų veikimą nusprendė sustabdyti visam karo stovio metu.

Ištrauka iš informacinės agentūros „Elta“ rašto nr. 394

Šaltinis E

Prašau Steigiamąjį Seimą paleisti mane vienam mėnesiui nuo dalyvavimo Seimo posėdžiuos. Manau, kad šiuo sunkiu kovos metu aš, kaip kariškis, daugiau atnešiu naudos Tėvynei, negu kad būdamas Seime.

Iš Steigiamojo Seimo nario Kazio Škirpos pareiškimo

33. Kuriai problemai nagrinėti skirti šaltiniai A, B, C, D, E. Kodėl ta problema atsirado?
.....2 taškai

34. Surašykite šaltinius A, B, C, D, E chronologine tvarka.
.....1 taškas

Remdamiesi šaltiniu A ir žiniomis, nurodykite, apie kokią perversmą kalbama šaltinyje, įvardykite jo tikslią datą (metus, mėnesį, dieną), tris priežastis, partijas, prisidėjusias prie jo organizavimo ir du perversmo vykdytojus. Kodėl dėl perversmo visą kaltę prisiėmė M. Sleževičius? Kam adresuotas laiškas ir kaip vadinosi Seimas, iš kurio jis pasitraukė?

35. Perversmo pavadinimas .....1 taškas

36. Perversmo data .....1 taškas

37. Perversmo priežastys:

1. ....
2. ....
3. ....3 taškai

38. Perversmą organizavusios partijos

.....
..... 2 taškai

39. Perversmo vykdytojų pavardės:

1. ....
2. .... 2 taškai

40. Priežastis ..... 1 taškas

41. Laiško adresatas ..... 1 taškas

42. Seimo pavadinimas ..... 1 taškas

Remdamiesi šaltiniu B ir žiniomis, nurodykite „Ašies“ koalicijos sukūrimo laiką ir pagrindinį tikslą. Kurios politinės jėgos sudarė šaltinyje minimą triumviratą ir kodėl jis iširo? Koks ryšys tarp „Ašies“ ir J. Černiaus vyriausybės? Kaip ši vyriausybė dar buvo vadinama?

43. „Ašies“ sukūrimo laikas (metų ir mėnesių tikslumas) .....
..... 1 taškas

44. Sukūrimo tikslas ..... 1 taškas

45. „Ašies“ triumviratą sudarė:

1. ....
2. ....
3. .... 3 taškai

46. Triumvirato suirimo priežastys

1. ....
2. ....2 taškai

47. Ryšys tarp „Ašies“ ir J. Černiaus vyriausybės

.....1 taškas

48. J. Černiaus vyriausybės pavadinimas

.....1 taškas

Remdamiesi šaltiniu C ir žiniomis, įvardykite krizės pobūdį ir šios krizės pagrindinę atsiradimo priežastį. Nurodykite tikslų Seimo pavadinimą, išrinkimo būdą ir metus. Kodėl pirmiausia Seimo darbu buvo nepatenkinti Tautos pažangos lyderiai? Kurios svetimos valstybės diplomatai turimi omenyje šaltinyje?

49. Krizės pobūdis ..... 1 taškas
50. Krizės priežastis ..... 1 taškas
51. Seimo pavadinimas ..... 1 taškas
52. Seimo išrinkimo būdas ir metai ..... 2 taškai
53. Tautos pažangos lyderių nepasitenkinimo priežastis ..... 1 taškas
54. Valstybės, kurios diplomatai turėti omenyje, pavadinimas ..... 1 taškas

Remdamiesi šaltiniais D, E ir žiniomis, nurodykite šaltinyje D minimo įvykio metus ir pagrindinę priežastį, dėl kurios valdžia priėmė šaltinyje aprašytą sprendimą. Kuriais metais vyko šaltinyje E aprašytas įvykis? Nurodykite priežastį, dėl kurios K. Škirpa priėmė sprendimą kuriam laikui pasitraukti iš Steigiamojo Seimo? Argumentuokite, ar jo priimtas sprendimas pasiteisino?

55. Šaltinyje D minimo įvykio metai ..... 1 taškas
56. Pagrindinė priežastis ..... 1 taškas
57. Šaltinyje E aprašyto įvykio metai ..... 1 taškas
58. Pasitraukimo iš Steigiamojo Seimo priežastis ..... 1 taškas
59. K. Škirpos priimto sprendimo komentaras ..... 1 taškas
..... 1 taškas

60. Remdamiesi šaltiniais A, B, C, D, E ir žiniomis, chronologiškai aprašykite, kaip buvo sprendžiama šaltiniuose aptariama problema.

.....
.....
.....
.....
.....
..... 4 taškai

III DALIS

Remdamiesi šaltiniuose A, B, C, D, E, F pateikta informacija ir savo žiniomis, atsakykite į klausimus (iš viso 15 taškų)

A. Kumpiškių vietovė. Čia vyko lietuvių sukilėlių mūšiai su prancūzų kariais. LCVA. P-06620.

D. Lietuvos Respublikos valdžios atstovas Klaipėdos krašte **Jonas Navakas**

B. Lietuviai išvyksta iš Klaipėdos. LCVA. 4-4845.

E. **Jonas Budrys**

C. T. Zaso ir E. Noimano teismas. Kaltinamieji su įkalčiais. LCVA. P-22100.

F. Lietuvos generalinis konsulas Klaipėdoje **Antanas Kalvaitis**

61. Kuriai temai nagrinėti skirti šaltiniai A, B, C, D, E, F?
..... 1 taškas

62. Metų tikslumu nurodykite chronologines ribas laikotarpio, kurį apima šaltiniuose A, B, C, D, E, F nagrinėjama tema.

Laikotarpio pradžia ....., laikotarpio pabaiga .....
1 taškas

63. Kiekvienas šaltiniuose D, E ir F pavaizduotas asmuo yra susijęs su viename iš šaltiniuose A, B ir C pavaizduotų vietovių ir įvykių. Susiekite kiekvieno asmens nuotrauką su viena šaltiniuose A, B ir C vietovės ir įvykio nuotrauka.

D siejasi su ...

E siejasi su ....

F siejasi su ....

3 taškai

64. Nurodykite, kaip kiekvienas šaltiniuose D, E ir F pavaizduotas asmuo yra susijęs su viename iš šaltiniuose A, B ir C pavaizduotų vietovių ir įvykių.

D

.....
.....

E

.....
.....

F

.....
.....

3 taškai

65. Metų ir mėnesio tikslumu nurodykite Kumpiškėse vykusią lietuvių sukilėlių mūšį su prancūzų kariais datą.

Metai ....., mėnuo .....

1 taškas

66. Nurodykite miestą, kuriame vyko šaltinyje C užfiksuotas teismo procesas.

.....
1 taškas

67. Nurodykite, kokių veiksmų ėmėsi Vokietija, reaguodama į šaltinyje C užfiksuotą teismo procesą.

.....
.....

1 taškas

68. Metų ir mėnesio tikslumu nurodykite T. Zaso ir E. Noimano teismo proceso chronologines ribas.

Proceso pradžia: metai ..... mėnuo ....., proceso pabaiga: metai ..... mėnuo .....

1 taškas

69. Įvertinkite šaltinyje C užfiksuoto teismo proceso svarbą to meto Europoje.

.....
.....

1 taškas

70. Metų ir mėnesio tikslumu nurodykite, kada prasidėjo šaltinyje B užfiksuoti įvykiai.

Metai ....., mėnuo .....

1 taškas

71. Apibūdinkite Lietuvos valdžios atstovo Klaipėdos krašte Jono Navako vykdomą politiką.

.....
.....

1 taškas

IV DALIS

72. Žemiau pateiktos penkių žymių Pirmosios ir Antrosios Lietuvos Respublikos politikų pavardės. Lentelėje įrašykite jų pavardes prie kiekvieno jų parašytos (ar iš jų pasisakymų ir raštų sudarytos) knygos pavadinimo. (iš viso 5 taškai)

V. Adamkus, A. Brazauskas, V. Landsbergis, A. Smetona, A. Voldemaras.

	<i>Likimo vardas – Lietuva: apie laiką, įvykius, žmones.</i>
	<i>Lūžis prie Baltijos: politinė autobiografija.</i>
	<i>Pasakyta – parašyta.</i>
	<i>Pastabos saulėlydžio valandą.</i>
	<i>Penkeri Prezidento metai: įvykiai, prisiminimai, mintys.</i>

73. Žemiau išvardinti žymūs Pirmosios Lietuvos Respublikos veikėjai. Lentelėje pateikti jų pasakyti garsūs posakiai. Lentelėje įrašykite jų pavardes prie kiekvieno jų pasakyto posakio. (iš viso 10 taškų)

Mykolas Sleževičius, Augustinas Voldemaras, Mykolas Krupavičius, Jonas Aistis, Kazys Grinius, Zigmas Toliušis, Stasys Raštikis, Petras Vaičiūnas, Antanas Smetona, Dionizas Trimakas.

	<i>„Mes be Vilniaus nenurimsim“.</i>
	<i>„Nors visi žadėjom mirti už tėvynę, liko netesėti mūsų pažadai“.</i>
	<i>„Seimo rinkimai vyks jei ne pavasarį, tai rudenį, jei ne rudenį, tai pavasarį“.</i>
	<i>„Jau atgyventasis tarpas – tai viešpatavimas visokių partijų, skelbusių kuo plačiausią liuosybę“.</i>
	<i>„Tikras vadas neprivalo paisyti vieno ar kito pareikštos kad ir skirtingos nuomonės, jei jis pats yra įsitikinęs, kad turi būti daroma taip, o ne kitaip. Vadas pats sprendžia, pats vadovauja, pats įsako ir pats prižiūri savo įsakymų vykdymą“.</i>
	<i>„Piliečiai, kurių teisės yra valdžios ižeistos, turi sukilimo teisę prieš valdžią. Šita teisė kybo, kaip Damoklo kardas ant valdančiųjų galvų“.</i>
	<i>„Kokia gali būti kalba apie nepriklausomybę, kada galingas ir agresyvus kaimynas įvedė į mūsų žemę 20 000 savo kariuomenės... Nebėra nepriklausomos Lietuvos“.</i>
	<i>„Nepriklausomos Lietuvos cenzūra griežtesnė negu po 1905 m. buvo carinės Rusijos“.</i>
	<i>„Kiekvienas demokratas turi žinoti, kad demokratija visam pasauly ir atskiroj valstybėj atsirado ne pati per save, bet dėka atkakliai ištvermingai geriausių piliečių kovai. Atmindamas tai, demokratas drąsiai turi kovoti už tolimesnį tobulinimą ir gilinimą demokratijos idėjų ir visomis savo išgalėmis priešintis pasikėsiniams ant demokratijos principų ir jos įstaigų“.</i>
	<i>„Ponai tautininkai, jeigu jūsų kiek yra, tai greičiau likviduokitės patys“.</i>

74. Žemiau išvardyti žymūs Pirmosios Lietuvos Respublikos veikėjai, o lentelėje pateiktos organizacijos, partijos ir darbovietės, kurioms minėti asmenys vienu ar kitu laikotarpiu vadovavo ar priklausė jų valdybai. Lentelėje įrašykite jų pavardes prie kiekvieno jų vadovautos organizacijos, partijos ir darbovietės. (iš viso 10 taškų)

Rapolas Skipitis, Justas Paleckis, Liudas Gira, Vladas Putvinskis, Kipras Bielinis, Algirdas Sliesoraitis, Ernestas Galvanauskas, Aleksandras Stulginskis, Kazys Ambrozaitis, Mykolas Riomeris.

	<i>Lietuvos šaulių sąjunga</i>
	<i>Lietuvos ūkininkų sąjunga</i>
	<i>„Geležinis vilkas“</i>
	<i>Vytauto Didžiojo universitetas</i>
	<i>Lietuvos darbo federacija</i>
	<i>Prekybos institutas</i>
	<i>Lietuvos socialdemokratų partija</i>
	<i>Draugija užsienio lietuviams remti</i>
	<i>Lietuvių draugija TSRS tautų kultūrai pažinti</i>
	<i>Lietuvių rašytojų draugija</i>

75. Skliausteliuose įrašykite raidę T, jei pateiktas teiginys yra teisingas, arba raidę N – jei neteisingas. (iš viso 10 taškų)

1. Litbelu buvo vadinamas 1919 m. sudarytas Lietuvos ir Baltarusijos Tarybų Respublikos junginys. ( )
2. 1918 m. vasario 16 d. Nepriklausomybės aktas pirmą kartą Lietuvos valstybės istorijoje teisiškai įtvirtino lietuvių kalbos statusą. ( )
3. 1922 m. įvedus litą, keturi litai buvo prilyginti vienam JAV doleriui. ( )
4. Pirmojoje Lietuvos Respublikoje civilinė metrikacija veikė tik Klaipėdos krašte. ( )
5. Iš 1990 m. kovo 11 d. išvakarėse išrinktų 133 Lietuvos TSR Aukščiausiosios Tarybos deputatų daugiau nei pusė rinkimų metu buvo remiami LPS. ( )
6. Antrojoje Lietuvos Respublikoje kurį laiką galiojusiuose laikinuosiuose piniguose – talonuose buvo pavaizduoti iškilūs Lietuvos kultūros veikėjai. ( )
7. V. Vitkauskas yra pirmasis Lietuvos alpinistas, iškėlęs Lietuvos vėliavą visų žemynų aukščiausių kalnų viršūnėse. ( )

8. 1990 m. kovo 11 d. paskelbus Akta „Dėl Lietuvos nepriklausomos valstybės atstatymo“, Gedimino pilies bokšte vietoje LTSR vėliavos buvo iškelta trispalvė tautinė vėliava. ( )
9. Lietuvos Respublika iš pradžių buvo priimta į Europos Sąjungą, o vėliau tapo NATO nare. ( )
10. Žiemos karo metu Lietuvoje buvo dislokuotos SSRS karinės bazės. ( )

76. Nustatykite ir nurodytose vietose skliausteliuose įrašykite, kuriam Pirmosios Lietuvos Respublikos prezidentui (Kaziui Griniui, Antanui Smetonai ar Aleksandriui Stulginskiui) tinka žemiau esantys teiginiai. (iš viso 10 taškų)

1. Be prezidento pareigų yra ėjęs ir ministro pirmininko pareigas. ( )
2. Buvo išrinktas Steigiamojo Seimo pirmininku. ( )
3. Buvo Lietuvos Tarybos pirmininkas. ( )
4. Įsteigė Motinos ir vaiko centrą, Kovos su tuberkulioze, Pieno lašo ir kitas draugijas. ( )
5. Įvairiose vyriausybėse ėjo vidaus reikalų, žemės ūkio ministro pareigas. ( )
6. Nebuvo išrinktas į Steigiamąjį Seimą. ( )
7. Nebuvo 1918 m. vasario 16 d. akto signataras. ( )
8. Sovietams okupavus Lietuvą, buvo suimtas ir ištremtas į Sibirą. ( )
9. 1994 m. urna su jo palaikais iš Lietuvių tautinių kapinių Čikagoje pargabenta į Lietuvą. ( )
10. Už straipsnį savo redaguotame žurnale demokratinio laikotarpio (1920 – 1926 m.) buvo patekęs į Lietuvos kalėjimą. ( )

77. Sąraše pabraukite keturių asmenų vardus ir pavardes, kurie 1990 – 2004 m. laikotarpyje ėjo ministro pirmininko pareigas. (iš viso 4 taškai)

Petras Auštrevičius, Česlovas Juršėnas, Vytautas Landsbergis, Laurynas Mindaugas Stankevičius, Rolandas Paksas, Artūras Paulauskas, Albertas Šimėnas, Adolfas Šleževičius, Antanas Terleckas, Artūras Zuokas.

78. Nurodykite, kokie 4 datuoti istoriniai įvykiai (dokumentai) minimi 1990 m. kovo 11-osios akte (be pačios Kovo 11 datos). (iš viso 4 taškai)

1. Data..... Įvykis .....
2. Data..... Įvykis .....
3. Data..... Įvykis .....
4. Data..... Įvykis .....